

Ho diu la Bíblia

A cura de Manel Morgades i Rosell

Quan pensem en un profeta, de seguida ens ve al cap Isaïes. El seu nom significa “el Senyor salva”, i és un bon reflex dels continguts del seu llibre, el qual recull els missatges fonamentals de la història del Poble de Déu. La seva obra fou escrita uns cinc-cents anys abans de Crist. El fragment que he escollit té relació amb el que celebrem per Nadal: la humanització de Déu, i això és que la manera de ser i de fer de Déu es fa present en la història per a ser viscuda.

UN REI JUST. Is.32, 1-18

Vindrà un rei
que regnarà amb justícia,
i els qui amb ell governin
governaran rectament.
Tots seran com un abric
contra el vent,
com un recer contra la pluja,
com recs d'aigua en el desert,
com l'ombra d'un penyal
en terres àrides.
Els ulls dels qui hi veuen
no estaran closos,
estaran atentes

les orelles dels qui hi senten.
Els esvalotats posaran seny
i els tartamuts parlaran amb fluïdesa.
Dels insensats no en diran nobles,
ni tractaran els farsants de distingits.

Els insensats no diuen més
que ximpleries,
per dintre maquinen de fer el mal,
obren com els pagans
i diuen despropòsits contra el Senyor.
Deixen els famolencs sense menjar,
i sense aigua els qui tenen set.

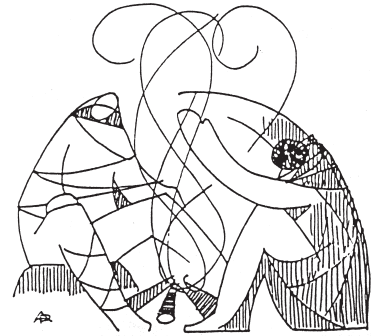
Els farsants són perversos:
ordeixen intrigues
per enfonsar amb calúmnies
els desventurats i els pobres
que es defensen amb raó.
Però l'home noble
va amb nobles intencions
i s'alça a defensar
les causes nobles.

Garbellant

A cura de M. Teresa Quintana i Capdevila

FEM UNA BONA NETEJA ACTUA PER A MILLORAR EL MÓN

- Frena la propaganda postal. No deixis que t'enviïn tants papers que ni et mires.
- Fes servir un detergent net i ecològic.
- No malgastis paper inútilment.
- Recicla el vidre, el paper i les llaunes metàl·liques.
- Calenta amb l'energia necessària: la mínima possible.
- Estalvia aigua.
- Dutxa't amb poca aigua.
- Usa benzina sense plom.
- Compra usant bosses permanents. Les de plàstic són molt dolentes.
- Elimina el suro blanc.
- No compris productes que estiguin embalats.
- No malbaratis l'energia.
- Ventil·la de forma natural.
- Obre finestres, no interruptors.
- Comparteix el cotxe.
- Usa piles recarregables.
- Recicla electrodomèstics, roba i cotxes.
- Planta un arbre.
- No conduueixis tant. Vés-hi a peu, amb bici o amb transport públic.
- Inicia un programa de reciclatge.
- Participa tot el que puguis: difon aquestes idees.
- La llista de coses per fer és molt llarga.
- Pensa si pots fer més coses. Si trobes que ens deixem alguna cosa, no perdís el temps i fes-ho.

CANÇÓ DE NADAL

Canta Maria dins l'establia:
vol que s'adormi son infantó.
Ja és a deshora i encara plora,
diví captaire de nostra amor.

Ell qui encenia la llum del dia
té les manetes balbes de fred.
Sa faç rosada torna morada,
damunt les palles, arrufadet.

La neu amiga del fred, abriga
l'ampla contrada com un llençol.
Formant garlanda, de banda a banda,
llisquen els àngels en blanc estol.

Clara i serena la lluna plena
rodant se'n puja pel firmament.
Veu l'establia i s'hi extasia
i els murs eixauben amb sa llum d'argent.

Plans i muntanyes dins ses entranyes
senten que esclata un cant dolç i brau.
És arribada l'hora enyorada,
pels vells profetes anunciada,
del Déu benigne, Príncep de pau.

aigua viva

Parròquia de Sant Jaume, d'Arbeca

Núm. 60. NADAL 2005

Ara i aquí

CENT ANYS DE VIDA, UNA META JA A L'ABAST

Entre octubre de 2004 i novembre de 2005, tres arbequins – un home i dues dones – han arribat als cent anys de vida. Feia molt de temps que Arbeca esperava que algú dels seus veïns assolís aquesta meta. Finalment, ho ha pogut celebrar “per triplicat”.

Han rebut l'homenatge de la Vila: Antoni Culleré Foguet (nascut el 31-10-1904), Brígida Miquel Tilló (10-10-1905) i Manuela Sans Vilà (18-11-1905): Per voluntat dels familiars, l'Antoni i la Brígida reberen l'homenatge al seu domicili, atès el seu estat de salut. També “ a domicili” el rebé la Manuela, però la seva millor qualitat de vida va permetre, a més, celebrar el seu centenari a l'Església, on tothom va poder participar en una missa d'acció de gràcies. La Parròquia ha obsequiat els tres amb el lliurament de la partida de Baptisme original i artísticament emmarcada.

Tots sabem que, un segle enrera, l'esperança de vida era molt baixa, i que ha anat pujant en la societat del benestar. A partir d'ara, les celebracions centenàries podrem tenir-les més a l'abast.

Considero just, fer menció honorífica de dos veïns d'Arbeca, que foren els únics d'arribar, ara fa un segle, a la dècada dels 90: Roc Rovira llari, nascut a Vilobí, moria, veí de la nostra Vila, el 8 de setembre de 1905, a l'edat de 94 anys, i Raimunda Robí Estalella, filla i veïna d'Arbeca, hi moria el 21 de gener de 1906, a l'edat de quasi 93 anys. Arribar, aleshores, a la dècada dels 90, té el mèrit – si més no – dels qui ara comencen a arribar als 100. En números absoluts, però, als nostres Antoni, Brígida i Manuela tothom els haurà de reconèixer el mèrit de ser els primers.

Per curiositat històrica i en atenció als antics veïns de “la Bassa”, m'he permès d'invertir unes hores en l'estudi del llibre parroquial d'exèquies dels anys 1904, 1905 i 1906,

per tal d'extreure'n “l'esperança de vida” d'ara fa un segle. Aquest és el resultat de l'estudi:

a) Durant aquests tres anys van morir 219 arbequins, dels quals 4 van viure només unes hores, 10 no arribaren al mes, 30 no arribaren a l'any, 21 tenien un any, 20 en tenien dos, i 51 van morir entre els tres i vuit anys. Per tant: un total de 95 no van arribar als nou anys (el 43,38%).
b) Durant les primeres quatre dècades (dels 11 als 49 anys), només van morir 18 persones (8,22%): anys de menys mortalitat, de més esperança de vida.

c) Les dècades cinquena i sisena (50 – 69 anys), van morir 44 adults (20,09%)

d) Les dècades setena i vuitena (70 – 89 anys) són les de més mortalitat: 60 persones (27,40%)

e) Només 2 persones – els esmentats Roc i Raimunda – passen a la novena dècada (94 i 93 anys).

Davant aquestes estadístiques, l'honor dels nostres tres centenaris – els primers – brilla amb més esplendor.

ENHORABONA! als homenatjats. ENHORABONA! als qui els han acompanyat i atès en la vellesa. Mentre els primers s'han anat afeblint, els segons han pogut créixer com a persones per la

comprensió, la paciència, l'amor i el servei constant: també són protagonistes de la festa! Ens ha de fer pensar una altra estadística: no és a les Residències, normalment, on s'arriba als 100 anys, sinó al caliu d'una llar de família conscient i responsable...

Cent anys són molts anys! El màxim d'anys per a una persona. Però, dins la història de milions d'anys d'humanitat, són ben pocs anys! La conclusió és clara: VIVIM, APROFITEM LA VIDA! El que passa, és que, aquest crit general, té una

doble i contradictòria interpretació: una és la de l'egoisme, l'altra és la del sentit social. Viure només per a un mateix, en sentit individualista, porta a la mort; viure també de cara als altres, comptant amb els drets dels altres, és empeltar-se a la parra de la vida humana, és viure els anys de tota la humanitat... No val

Es fa saber ...

A cura d’Anton Bru i Borràs

PARRÒQUIA

Demografia (període de Sta. Creu a Nadal)

Baptismes:

30-10-05	Pol Solé Abellan
30-10-05	Roger Solé Abellan

Casaments: (no n’hi ha hagut cap)

Exèquies:

15-09-05	Antoni Querol Sans, 52 anys
16-09-05	Ramon Hill Sans, 85 anys
07-10-05	Josep Aixalà Tarròs, 81 anys
17-10-05	Josep Mª Ximenos Mullerat, 87 anys
21-10-05	Ramon Oliach Aritzeta, 90 any
30-10-05	Teresa Satorra Cots, 93 anys
30-10-05	Rosa Sans Bosch, 67 anys
04-11-05	Antoni Roset Sans, 58 anys
12-11-05	Carne Vidal Serra, 69 anys
17-11-05	Jaume Perelló Teixidó, 87 anys
25-11-05	Dolores Aubach Ballesté, 79 anys
07-12-05	Guadalupe Queralt Ximenos, 83 anys
15-12-05	Antoni Munne Perera, 62 anys
18-12-05	Miquel Queralt Duch, 90 anys
29-12-05	Paulí Sanfeliu Montané, 74 anys

Acció Pastoral

Culte:

• El dia 26 de setembre, festa dels Sants Metges Cosme i Damià, als quals la nostra Església té un altar dedicat, Mn. Anton a l’homilia de la missa va parlar del deure de tenir cura de la salut – sense obsessions - , del tracte respectuós i agraïment als metges, de la seva responsabilitat i de tota la pastoral sanitària.
• Al primer diumenge del mes del Roser, en el Rosari cantat de la tarda, la Parròquia va fer l’estrena dels versos dels misteris de Llum encarregats i elaborats per Antoni Pau, amb la mètrica i rima de Mn. Cinto Verdaguer.
• Per Tots Sants i Diada dels Difunts es van celebrar al Cementiri els actes tradicionals de cada any.

• Referent a la Comunió que es porta als malalts tots els primers divendres de mes – alguns també la reben els diumenges -, la Parròquia fa una crida a d’altres malalts que potser voldrien rebre-la i no gosen “ per no molestar”: els demanem que ens facin arribar la seva voluntat lliure per tal d’atendre’ls ben de bon grat.
• El dia 19 de novembre, es va celebrar a l’Església, per primera vegada, la Missa d’Acció de Gràcies per un Centenari, amb la presència de la protagonista, l’arbequina Manuela Sans Vilà. (Ja n’hem fet esment a l’article de la primera pàgina).

Catequesi:
• S’ha fet, com cada curs, la reunió de Catequistes i la reunió de pares d’inscrits a la Catequesi. La primera va ser el 21, i la segona el 23 de setembre. Les seccions de Catequesi d’infants i adolescents va començar el 3 d’octubre; i la d’adults, el dia 11 de novembre.
• S’ha dedicat dues misses a la Catequesi: la de començament

la pena apuntar-se a aquesta segona opció? Seria el millor obsequi a l’ANTONI, a la BRÍGIDA i a la MANUELA en la seva festa centenària...

Anton Bru i Borràs

de curs i la de vigílies de Nadal.
• Amb el nou curs, han continuat les reunions de catequistes amb el Manel, per preparar els temes corresponents a cada edat dels inscrits.
• Tampoc ha faltat el tradicional “ dinar de germanor” entre catequistes i familiars directes.
• Segueix la col·laboració i coordinació entre Càritas Parroquial i Regidoria municipal de Benestar en l’atenció a transeünts i casos concrets d’assistència social.
• Un públic i nou aclariment sobre el funcionament del Rober: el preu que es demana per la roba que dóna és només simbòlic, i té la finalitat de valorar el que es rep i evitar-ne l’abús. Evidentment que no es fa pagar res a qui no té feina.
• Càritas agraeix als donants d’aliments i de material de neteja, que han tingut en compte les recomanacions publicades de Càritas Diocesana, referents al que no s’ha de donar i al que és més necessari. “L’Olivera” de Vallbona, però, sí que accepta aliments amb més perill de caducitat en entitats grans com la Casa Diocesana de Transeünts.
• A l’última reunió de la Permanent de Càritas Parroquial, es va tractar dels nous problemes en el col·lectiu dels immigrants, que demanen un voluntariat més jove i entès en la matèria. L’estem buscant.

Consell i Voluntariat:

• En aquest període de tres mesos, després de Santa Creu, s’han celebrat dues reunions de Consell de Pastoral Parroquial. Han estat molt llargues i han tractat força temes: obres, plaga de coloms, calefacció a la rectoria i Abadia, cessió de locals amb demanda creixent, una Parròquia oberta a tothom...
• Quant a la calefacció, el Sr. Arquebisbe vol que les Rectories tinguin l’adequada; i ha començat per demanar pressupost a l’Albi i Arbeca, amb la intenció de finançar-les per part de l’Arquebisbat. Es va discutir, a la reunió de Consell Parroquial, si calia, o no, demanar més d’un pressupost sobre un projecte anterior. El nostre arxiprest – consultat per Mn. Anton – diu que sí cal fer abans un projecte, en cas de voler demanar diferents pressupostos.

Corals:
• El 25 de setembre, l’Orfeó va fer la seva actuació anual a la Festa Major dels Omellons.
• El dia 1 d’octubre, la Coral Infantil va organitzar-se una excursió amb “bici” al Pi del Francisquet. L’Agustí del Cel va sorprendre, a pares i fills, amb un reguitzell d’atencions. Tothom s’ho va passar d’allò més bé.
• La Coral Infantil va donar un concert a Vinaixa, el dia 11 de desembre. Entre Petits, Mitjans-Grans i Grup de Flautes, van oferir 25 cançons. Tan els assistents com els mateixos cantaires i acompanyants d’Arbeca es veien sortir del Casal del Poble la mar de contents. Els penosos assajos en dies de “pont” van donar el seu bon resultat.
• Les dues Corals locals han estat fidels a tres reptes: la Marató del dia 18, la vigília de Nadal i el dia de Reis. Sabem que tenen clar allò de “fer Poble”, i que, a més, els fa feliços!
• El dia 15 de desembre, a l’edat de 62 anys, morí Antoni Munné Perera, portaestendard de la Coral “L’Harmonia” i cantaire de la corda dels Baixos. En llurs Exèquies rebé l’ofrena

dels cants corals, com a cantaire “en actiu”. Com a senyal de dol, la Coral ha decidit suprimir, enguany, la festa de celebració de Sant Antoni.

Economia i Obres:

• La col·lecta del DOMUND va ser de 291,22 . Es van rebre, però, tres donatius anònims (500), i també la Catequesi Infantil, amb els pares, van recollir 267,50 . S’han pogut entregar, per tant, a les Missions: 1.058,72 .
• La col·lecta de GERMANOR ha baixat enguany a quasi la meitat: 365,50 . Recordem que és la col·lecta per l’autofinançament de l’Església...Causes de la davallada: poca propaganda, connotacions polítiques, cristians sense compromís?
• El que ha pujat, és el que s’ha recollit enguany a les bústies dels lampadaris per la festa de Santa Llúcia: dels 79,94 de l’any passat, s’ha arribat als 115,05 . Hem de dir que augmenta la devoció dels arbequins a la santa emblemàtica de la nostra parròquia?.
• Vam dir que es pensava començar les obres del replà de l’Església durant el mes de novembre; però no hem rebut encara la llicència d’obres municipal per culpa de dos documents que no acaben d’arribar. Sembla que últimament n’han parlat els dos arquitectes – municipal i parroquial – per desbloquejar la qüestió. A més, les glaçades actuals no hageren estat bones

ARXIPRESTAT

• El nostre arxiprestat Urgell-Garrigues sap què és el treball constant. Porta molts anys de vol, i és pioner en la participació activa i corresponsables dels seglars. Per això, considera la cosa més natural les reunions quizenals dels preveres i les mensuals de tot el Consell de Pastoral Arxiprestal. Però tots entenem el que significa aquesta constància.

• L’Aplec de Pregària que es va ajornar el curs passat, es va celebrar el dia 9 d’octubre. Va ser a Rocallaura, i ens hi va acompanyar el Sr. Arquebisbe, com per coincidència: era la cloenda de l’Any de l’Eucaristia.

VIVÈNCIES DELS 60 ANYS

Ja tinc 60 anys ! i com jo més d’una cinquantena d’arbequins que ho hem pogut celebrar joiosament amb les nostres parelles durant una breu trobada fa pocs mesos .

Què em va fer pensar i sentir una trobada com aquesta? Doncs molts sentiments, alegries i alguna lliçó.

La primera sensació va ésser de curiositat i sorpresa en saber els noms i cognoms dels qui vàrem néixer el 1945. Quants d’ells eren per a mi, fins aleshores, quasi uns desconeguts i que a partir també d’aquell moment començaren a formar part del meu entorn més proper. Ara, quan em trobo amb ells pels carrers d’Arbeca, no puc passar sense saludar-los amb afecte i efusivitat. “Hola, Teresina, com estàs?” ..., “Hola Jaume (Solé)... Bon Nadal per a tu i la teva família!! M’alegro de veure’t de nou” ..., i també crec que a ells els hi ha passat quelcom semblant dins els seus afectes i sentiments.

Després, el que he après i m’ha sorprès favorablement d’aquest col·lectiu, és el molt que estima el poble on va néixer o que els ha fet adoptius, sigui per casament, per la feina o per altres raons.

per als materials que cal fer servir: el nostre arquitecte diu que serà millor de començar a últims de febrer.

Relacions:

• En aquest últim trimestre de l’any la Parròquia ha aollit cinc actes culturals, a petició de l’Ajuntament (3) i de l’Escola de Música (2). A l’Abadia es va fer teatre els dies 1 d’octubre i 26 de novembre; i bona part dels actes de la “Marató”. També a l’Abadia es va donar un concert el dia 30 de novembre, i a l’Església, el dia 21 de desembre.
• L’homenatge a la Brígida Miquel Tilló pel seu centenari es feu “ a domicili” el dia 8 d’octubre, amb representació municipal (Xavier, Marta i Alicia) i parroquial (Mn. Anton). Va ser un acte senzill i emotiu que els familiars prou van agrair. Per part de la Parròquia, li va ser lliurada, també, la partida de Baptisme artísticament emmarcada.
• El dia 9 d’octubre van celebrar les seves Noces d’Or matrimonials en Ramon Gaya i Ramona Duch. Com sempre, en aquests casos, Mn. Anton els va dedicar unes paraules i les oracions pròpies del Missal Romà.
• També, a la missa major del dia 23 d’octubre, la nostra Església va acollir el col·lectiu dels 60 anys, que van voler ser acompanyats pels cants de l’Orfeó. No hi va faltar el cant “Evocació al Pirineu”, amb el solo de l’integrant del col·lectiu, el Salvador.

• El 6 de novembre, es va fer a Belianes l’apertura del Curs arxiprestal. També hi coincidia el Sr. Arquebisbe, per raó de la Confirmació a l’esmentada parròquia. A l’Església es va fer la Pregària introductòria, i a la Fonoteca municipal es va fer la resta de programació.

• Com de costum, les reunions, a nivell arxiprestal, dedicades a catequistes i a laics i laiques que es preparen per presidir Celebracions Dominicals en absència de prevere, van tenir lloc a l’Abadia d’Arbeca. Es van fer els dies 10 i 17 de desembre, respectivament.

Vivències

Recordo amb quina bona disposició i joia tots vàrem acollir la idea de trobar-nos un dia per a celebrar-ho...en especial alguns com la Rosa Mª (Golpes) que des de Madrid ens respongué afirmativament i molt contenta de trobar-se amb els seus coetanis, als que per raons de distància veu molt de tant en tant, o la Flora que se sent tant o més arbequina que molts dels qui hi varen néixer i que el dia de la festa era un sac d’emocions i joia que transpirava per tot el seu cos.

També alguns (poquíssims) amb la seva absència, em va fer pensar que tots nosaltres i el seu poble no els importàvem res i això va ésser també per a mi una lliçó que vaig haver d’aprendre i acceptar malgrat tot.

I sí ... ja tenim 60 anys! i és aquesta xifra la que ens uní de nou durant un dia després de molts anys. Tinc un somni i un desig i us el vull dir: que no es trenqui aquest fil d’amistat que ens va començar a unir de nou aquell dia d’octubre de 2005. Que no sigui la rutina, l’excusa de la feina, la manera de pensar diferent o qualsevol altra cosa la que ens faci retornar a la situació d’abans. Ens vàrem prometre retrobar-nos als 65 anys, i cal que, quan ho fem, continuï el mateix esperit en que ens vàrem acomiadar en acabar la festa. Hi esteu d’acord?

Xavier Rubió Baget